ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ CHRISTINE STIX-HACKL

της 10ης Μαΐου 2001 [1]

I — Πραγματικά περιστατικά, νομικό πλαίσιο και διαδικασία

1. Με την προσφυγή λόγω παραβάσεως της Συνθήκης που κατέθεσε στο Δικαστήριο στις 3 Αυγούστου 2000 σύμφωνα με το άρθρο 226 ΕΚ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προσάπτει στο Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου ότι δεν εξέδωσε τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να μεταφέρει εμπροθέσμως στο εσωτερικό δίκαιο την οδηγία 98/35/ΕΚ του Συμβουλίου, της 25ης Μαΐου 1998, για την τροποποίηση της οδηγίας 94/58/ΕΚ, σχετικά με το ελάχιστο επίπεδο εκπαίδευσης των ναυτικών (ΕΕ L 172, σ. 1, στο εξής: οδηγία).

2. Σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας, τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την οδηγία το αργότερο έως την 1η Ιουλίου 1999 ή ένα έτος μετά την ημερομηνία εκδόσεως της οδηγίας αυτής αν αυτό λήξει νωρίτερα. Η οδηγία εκδόθηκε στις 25 Μαΐου 1998, οπότε η προθεσμία μεταφοράς στο εσωτερικό δίκαιο έληξε στις 25 Μαΐου 1999.

3. Επειδή η Επιτροπή μέχρι την ημερομηνία αυτή δεν είχε λάβει καμία ανακοίνωση από τη Λουξεμβουργιανή Κυβέρνηση σχετικά με τα μέτρα μεταφοράς της οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο και δεν διέθετε συναφώς κανένα πληροφοριακό στοιχείο, όχλησε με έγγραφο της 20ής Αυγούστου 1999 την καθής ζητώντας της να διατυπώσει τις παρατηρήσεις της συναφώς εντός προθεσμίας δύο μηνών.

4. Επειδή το έγγραφο αυτό έμεινε αναπάντητο, η Επιτροπή απηύθυνε στις 24 Ιανουαρίου 2000 αιτιολογημένη γνώμη στο Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, υπό την έννοια του άρθρο 226 ΕΚ, με την οποία κάλεσε το κράτος αυτό να λάβει τα αναγκαία μέτρα εντός προθεσμίας δύο μηνών.

5. Με το από 13 Απριλίου 2000 έγγραφο απαντήσεώς της, η Λουξεμβουργιανή Κυβέρνηση διαβίβασε το κείμενο του νόμου της 9ης Νοεμβρίου 1990, για τη δημιουργία λουξεμβουργιανού δημοσίου νηολογίου, καθώς και δύο διατάγματα του Μεγάλου Δούκα της

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γερμανική.

29ης Ιανουαρίου 1997 και της 13ης Σεπτεμβρίου 1999 από τα οποία προκύπτει ότι η διεθνής σύμβαση περί των κανόνων εκπαιδεύσεως, εκδόσεως πιστοποιητικών και τηρήσεως φυλακών των ναυτικών (στο εξής: σύμβαση STCW), ο κώδικας STCW και τα τεχνικά παραρτήματά του έχουν μεταφερθεί στο λουξεμβουργιανό δίκαιο, οπότε αυτό αντιστοιχεί ήδη σε μεγάλο βαθμό στο περιεχόμενο της οδηγίας.

6. Επειδή οι εν λόγω διατάξεις δεν πληρούν, κατά την άποψη της Επιτροπής, τις προϋποθέσεις της οδηγίας και η Λουξεμβουργιανή Κυβέρνηση δεν ανακοίνωσε εν τω μεταξύ στην Επιτροπή τη λήψη περαιτέρω μέτρων, η Επιτροπή άσκησε την παρούσα προσφυγή ενώπιον του Δικαστηρίου.

7. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:

— να διαπιστώσει ότι το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, καθόσον δεν έθεσε σε ισχύ εντός της ταχθείσας προθεσμίας τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για τη μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο της οδηγίας 98/35/ΕΚ του Συμβουλίου, της 25ης Μαΐου 1998, για την τροποποίηση της οδηγίας 94/58/ΕΚ, σχετικά με το ελάχιστο επίπεδο εκπαίδευσης των ναυτικών, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία αυτή καθώς και από το άρθρο 249 ΕΚ·

— να καταδικάσει το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου στα δικαστικά έξοδα.

8. Το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου ζητεί από το Δικαστήριο:

— να αναστείλει τη διαδικασία μέχρι την παραίτηση της Επιτροπής από την προσφυγή·

επικουρικώς

— να απορρίψει την προσφυγή.

II — Επί της παραβάσεως της Συνθήκης

Ισχυρισμοί των διαδίκων

9. Η Επιτροπή ισχυρίζεται, κατ' ουσίαν, ότι το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου

δεν συμμορφώθηκε προς τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 249, παράγραφος 3, ΕΚ, από το άρθρο 10 ΕΚ, καθώς και από το άρθρο 2 της επίδικης οδηγίας, να θεσπίσει εγκαίρως όλα τα αναγκαία μέτρα για την πλήρη μεταφορά της οδηγίας στην εσωτερική έννομη τάξη και να τα κοινοποιήσει στην Επιτροπή. Σε σχέση με τους ισχυρισμούς της Λουξεμβουργιανής Κυβερνήσεως, η Επιτροπή δέχεται ότι μια οδηγία μπορεί, κατ' αρχήν, να μεταφερθεί στην εθνική έννομη τάξη με την ενσωμάτωση μιας συμβάσεως διεθνούς δικαίου όπως η σύμβαση STCW, πλην όμως είναι της απόψεως ότι δεν πληρούνται με τον τρόπο αυτό οι κατά το κοινοτικό δίκαιο υφιστάμενες προϋποθέσεις της σαφήνειας και ασφάλειας των εννόμων καταστάσεων στην παρούσα υπόθεση. Τούτο προκύπτει ήδη από το γεγονός ότι η Λουξεμβουργιανή Κυβέρνηση ασχολείται με τη μεταφορά της οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο.

10. Το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου ισχυρίζεται ότι οι υποχρεώσεις που απορρέουν από την οδηγία εκπληρώνονται ήδη σε μεγάλο βαθμό με τη μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο της συμβάσεως STCW, του κώδικα STCW καθώς και των τεχνικών παραρτημάτων και τονίζει ότι έχει δρομολογηθεί η νομοθετική διαδικασία για την αναγκαία πλήρη μεταφορά της οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο. Αναφερόμενο στο προσαρτηθέν στο υπόμνημα ανταπαντήσεως ως παράρτημα σχέδιο «διατάγματος του Μεγάλου Δούκα για τη μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο της οδηγίας 94/58/ΕΚ του Συμβουλίου, της 22ας Νοεμβρίου 1994, σχετικά με το ελάχιστο επίπεδο εκπαίδευσης των ναυτικών, όπως ισχύει με την οδηγία 98/35/ΕΚ του Συμβουλίου, της 25ης Μαΐου 1998», το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου τονίζει ότι το σχέδιο αυτό καταρτίστηκε σύμφωνα με την εθνική διαδικασία και ζητεί από την Επιτροπή να παραιτηθεί από την προσφυγή.

Εκτίμηση

11. Στο μέτρο που η Λουξεμβουργιανή Κυβέρνηση δεν αμφισβητεί ότι απαιτείται μια ειδικότερη μεταφορά της οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο διά της θεσπίσεως των αντιστοίχων νομοθετικών διατάξεων, δεν αμφισβητεί κατ' αποτέλεσμα ότι δεν εκπλήρωσε εμπροθέσμως τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την οδηγία.

12. Κατά συνέπεια, δεν χρειάζεται να εξεταστεί περαιτέρω αν και σε ποιο βαθμό με τη μεταφορά της συμβάσεως STCW στο εσωτερικό δίκαιο πραγματοποιήθηκε «παράλληλη μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο» της οδηγίας.

13. Στο μέτρο που η Λουξεμβουργιανή Κυβέρνηση αναφέρεται στο εν τω μεταξύ καταρτισθέν σχέδιο διατάγματος για τη μεταφορά της επίδικης οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο και εξαγγέλλει την ταχεία έκδοση του σχετικού νομοθετήματος σύμφωνα με την εθνική διαδικασία, διαπιστώνεται, αφε-

νός, ότι κατά παγία νομολογία του Δικαστηρίου η ύπαρξη παραβάσεως της Συνθήκης κρίνεται μόνο βάσει της καταστάσεως κατά το χρονικό σημείο της εκπνοής της ταχθείσας με την αιτιολογική γνώμη προθεσμίας [2] και, αφετέρου, ότι ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να επικαλεστεί διατάξεις, πρακτικές ή καταστάσεις της εσωτερικής έννομης τάξεώς του για να δικαιολογήσει τη μη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις και τις προθεσμίες που τάσσει μια οδηγία [3].

14. Περαιτέρω, μια προσφυγή που στηρίζεται στο άρθρο 226 ΕΚ εξαρτάται από την απλή αντικειμενική διαπίστωση της παραβάσεως και όχι από την απόδειξη οιασδήποτε αδράνειας ή αντιθέσεως εκ μέρους του ενδιαφερομένου κράτους μέλους [4]. Ισχυρισμοί όπως η αναφορά των προόδων κατά τη νομοθετική διαδικασία με τους οποίους η Λουξεμβουργιανή Κυβέρνηση επιχειρεί στην παρούσα υπόθεση να εκθέσει μια ειλικρινή και συνεχιζόμενη προσπάθεια για τη μεταφορά της οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο δεν ασκούν επιρροή σε περίπτωση αντικειμενικής υπάρξεως παραβάσεως της Συνθήκης κατά το κρίσιμο από δικονομικής απόψεως σημείο για το αποτέλεσμα της διαδικασίας της προσφυγής λόγω παραβάσεως.

15. Στο αίτημα της Λουξεμβουργιανής Κυβερνήσεως για αναστολή της διαδικασίας εν αναμονή της παραιτήσεως της Επιτροπής από την προσφυγή επιβάλλεται η παρατήρηση ότι η Επιτροπή, απαντώντας στο προσαρτημένο στο υπόμνημα ανταπαντήσεως αίτημα παραιτήσεως από την προσφυγή, γνωστοποίησε, με έγγραφο της 21ης Δεκεμβρίου 2000, στο Δικαστήριο την πρόθεσή της να παραιτηθεί από την προσφυγή μόλις εκδοθεί και δημοσιευθεί οριστικά το εν λόγω σχέδιο διατάγματος, πράγμα το οποίο δεν έχει ακόμα συμβεί.

16. Επομένως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου δεν εξέδωσε εντός της ταχθείσας προθεσμίας τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθεί προς τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία. Κατά συνέπεια, υφίσταται παράβαση της Συνθήκης και η προσφυγή της Επιτροπής είναι βάσιμη.

III — Δικαστικά έξοδα

17. Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η Επιτροπή ζήτησε να καταδικαστεί το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου στα δικαστικά έξοδα, το οποίο ηττήθηκε, το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

2 — Βλ., μεταξύ άλλων, τις αποφάσεις της 15ης Μαρτίου 2001, C-147/00, Επιτροπή κατά Γαλλίας (Συλλογή 2001, σ. I-2387, σκέψη 26), και της 30ής Νοεμβρίου 2000, C-384/99, Επιτροπή κατά Βελγίου (Συλλογή 2000, σ. I-10633, σκέψη 16).

3 — Βλ., μεταξύ άλλων, τις αποφάσεις της 7ης Δεκεμβρίου 2000, C-374/98, Επιτροπή κατά Γαλλίας (Συλλογή 2000, σ. I-10799, σκέψη 13), και της 18ης Μαρτίου 1999, C-166/97, Επιτροπή κατά Γαλλίας (Συλλογή 1999, σ. I-1719, σκέψη 13).

4 — Απόφαση της 1ης Μαρτίου 1983, 301/81, Επιτροπή κατά Βελγίου (Συλλογή 1983, σ. 467, σκέψη 8).

IV — Πρόταση

18. Ενόψει των προηγουμένων σκέψεων, προτείνω στο Δικαστήριο:

— να διαπιστώσει ότι το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, καθόσον δεν έθεσε σε ισχύ εντός της ταχθείσας προθεσμίας τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις οι οποίες είναι αναγκαίες για τη συμμόρφωσή του προς την οδηγία 98/35/ΕΚ του Συμβουλίου, της 25ης Μαΐου 1998, για την τροποποίηση της οδηγίας 94/58/ΕΚ, σχετικά με το ελάχιστο επίπεδο εκπαίδευσης των ναυτικών, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία αυτή καθώς και από το άρθρο 249 ΕΚ·

— να καταδικάσει το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου στα δικαστικά έξοδα.